

UZASADNIENIE

K. M. został obwiniony o to, że:

będąc właścicielem pojazdu marki C. o numerze rejestracyjnym (...) wbrew obowiązkowi w terminie 14 dni od daty otrzymania korespondencji tj. od dnia 6 marca 2020 r. nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej w P. komu powierzył ww. pojazd do kierowania w dniu 19.02.2020 r. około godz. 9:30 przy ul. (...) w P.,

tj. o wykroczenie z art. 96§3 kw w związku z art. 78 ust.4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 110 z późn. zm)

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim VII Wydział Karny wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2021 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VII W 463/20:

- uznał obwinionego K. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 96§1 kw w zw. z art.96§3 kw wymierzył mu karę grzywny w kwocie 200 złotych,

- zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków oraz kwotę 30 złotych tytułem opłaty.

Apelację od wydanego wyroku wniósł w ustawowym terminie obwiniony K. M. , który wyrok zaskarżył w całości na swoją korzyść.

I. Na podstawie art. 438 pkt 2 kpk oraz art. 427 §2 kpk w zw. z art. 109§2 kpw wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku a mianowicie:

1. obrazę art. 132§2 kpk w zw. z art. 38 §1 kpw, w zw. z naruszeniem art. 5§2 kpk w zw. z art. 8 kpw poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść obwinionego tj. ustalenie iż doszło do skutecznego doręczenia obwinionemu zastępczego pisma Straży Miejskiej z dnia 02.03. 2020 r. wzywającego do wskazania osoby której powierzono pojazd do kierowania, podczas gdy żaden dowód na to nie wskazuje, szereg okoliczności wskazuje na niedoręczenie pisma, a w sprawie tej nie może być przyjęte procesowe domniemanie skuteczności doręczenia zastępczego;

2. obrazę art. 74§1 kpk w zw. z art. 2 §3 kpw poprzez ustalenie, że to obwiniony ma obowiązek dowodzenia swej niewinności poprzez udowodnienie faktu nieotrzymania pisma Straży Miejskiej z dnia 02.03.2020 r., w sytuacji, gdy żaden dowód nie wskazywał na jego doręczenie obwinionemu;

3. art. 424§1 kpk w zw. z art. 82§1kpw poprzez nieuzasadnione ustalenia z jakiego powodu to obwiniony powinien dostarczyć dowodu swej niewinności poprzez udowodnienie nieotrzymania korespondencji od Straży Miejskiej, oraz jakie znaczenie przypisuje okoliczności, iż „ obwiniony jest profesjonalistą, wykonuje zawód radcy prawnego, obecnie współpracuje z Urzędem Miasta w P., gdzie Prezydentowi Miasta jako organowi nadrzędnemu podlega Straż Miejska”.

II. Na podstawie art. 438pkt 3 kpk oraz art. 427§ 2 kpk w zw. z art. 109§ 2 kpw wyrokowi apelujący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mających istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

4. że obwiniony otrzymał w drodze doręczenia zastępczego pismo Straży Miejskiej z dnia 02.03.2020 r. , gdy faktycznie pisma takiego nie otrzymał;

5. uznanie, iż obwiniony zmienił swoje stanowisko na poszczególnych etapach postępowania odnośnie faktu kierowania przez siebie pojazdem w dniu 19.02.2020 r. oraz powierzenia go osobie trzeciej, pomimo że materiał dowodowy zgromadzony

w sprawie jednoznacznie wskazują, że stanowisko obwinionego pozostawało konsekwentne i niezmiennie;

6. uznanie, iż obwiniony odmówił organom ścigania wskazania osoby bliskiej, której powierzył pojazd do kierowania „z powodu tego, że mógłby skierować odpowiedzialność za wykroczenie na inną osobę”, podczas gdy taka sytuacja nie miała miejsca,

III. Na podstawie art. 438pkt1 kpk oraz art. 427§2 kpk w zw. z art. 109§2 kpw zaskarżonemu wyrokowi zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

7. art. 96 §3 kw w zw. z art. 78 ust 4 ustawy o ruchu drogowym przez jego zastosowanie i uznanie, że wypełnione zostało znamię czynu zabronionego w postaci „powierzenia osobie trzeciej pojazdu” , w sytuacji gdy sąd na rozprawie ustalił, że do powierzenia pojazdu osobie trzeciej nie doszło.

W konkluzji obwiniony, na podstawie art. 427§1 kpk i art. 437§1 kpk w zw. z art.

109 § 2 kpw wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez odmienne orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu czynu lub uchylenie wyroku i umorzenie postępowania.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja wniesiona przez obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie sądu okręgowego zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd

I instancji z dowodów ujawnionych w toku przewodu sądowego, odpowiada zasadom logicznego rozumowania i zasadom doświadczenia życiowego. Fakt ten nie pozwala na przyjęcie, iż w niniejszej sprawie sąd rejonowy przekroczył granice swobodnej oceny dowodów, a tym samym, dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, mogącego mieć wpływ na jego treść.

Wbrew twierdzeniom apelującego sąd I instancji nie ustalił w pisemnym uzasadnieniu do wydanego wyroku, że to obwiniony prowadził w dniu 19 lutego 2020 roku samochód osobowy marki C. nr rej. (...) i pozostawił go na jezdni ulicy (...) około godziny 9:30 w P. wzdłuż linii ciągłej zmuszając innych kierujących do najechania na tą linię, co wynika z treści sporządzonego uzasadnienia do wydanego wyroku. W tym miejscu wskazać należy, że ustne motywy podane przez sędziego referenta po ogłoszeniu wyroku (ma rację skarżący, że nagranie z rozprawy sądu I instancji jest bardzo złej jakości) nie zmieniają faktu, iż wyrok i sporządzone do niego uzasadnienie pisemne jednoznacznie wskazują, że to obwiniony pozostawił swój samochód w dniu 19 lutego 2020 roku na jezdni ulicy (...) w P.. Ustne motywy wyroku nie muszą być identyczne z późniejszym (ewentualnym) uzasadnieniem pisemnym i trudno byłoby taki wymóg formułować także ze względów czysto pragmatycznych, skoro z samej swej nazwy, istoty i funkcji mają charakter ustny i nie są odczytywane (aczkolwiek nie ma ku temu żadnych przeszkód prawnych), lecz najczęściej są wygłaszane z pamięci. Nie oznacza to jednak, aby pomiędzy motywami ustnymi a późniejszym pisemnym uzasadnieniem wyroku mogły zachodzić zasadnicze rozbieżności. Nie ulega wątpliwości, że co do kierunków rozstrzygnięcia, jego zasadniczych powodów i zasadniczych argumentów motywy ustne muszą być tożsame z przedstawionymi w uzasadnieniu sporządzonym na piśmie (zob. post. SN z 6.7.2006 r., IV KK 174/06 , OSNwSK 2006, Nr 1, poz. 1361). Nie jest trafny zarzut obwinionego, że sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 132§2 kpk w zw. z art. 38 §1 kpw, poprzez przyjęcie, że obwinionemu skutecznie doręczono pismo ze Straży Miejskiej w P.

z dnia 2 marca 2020 roku wzywające go do wskazania osoby, której powierzył pojazd do kierowania w dniu 19 lutego 2020 roku. Z analizy akt sprawy wynika, że pismo to zostało doręczone dorosłemu domownikowi - I. M. w dniu 6 marca 2020 roku (vide k-10).

Sąd okręgowy podziela pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy, że ustawodawca,

z przyczyn praktycznych, przyjął domniemanie faktyczne zakładając, że osoba, której doręczono pismo kierowane do danego adresata, przekaże mu je niezwłocznie. Domniemanie to jednak może zostać stosownymi dowodami obalone.

(postanowienie SN – Izba Karna z dnia 25.06.2019 r. , V KZ 23/19).

Apelujący podniósł, że ww. pisma nie otrzymał, gdyż w tym czasie ograniczył swoje przyjazdy do miejsca zameldowania, ponieważ zaczęto już obserwować przypadki zarażenia wirusem SARS-CoV-2 i nie chciał stwarzać dodatkowego zagrożenia. Zdaniem sądu okręgowego tego rodzaju wyjaśnienia obwinionego są przyjętą przez niego linią obrony. Właśnie dlatego, że obwiniony zaprzestał częstych wizyt w miejscu stałego zameldowania związanych z rosnącym zagrożeniem epidemicznym, to zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego, (podobnie jak inne osoby) kontaktował się na bieżąco z najbliższą rodziną i to chociażby tylko za pomocą telefonu. Z danych o obwinionym dołączonych do akt wynika, że jest kawalerem i nie ma dzieci (vide k-40). Najbliższą osobą dla obwinionego jest jego matka I. M., z którą miał na pewno częsty kontakt (przynajmniej telefoniczny), gdy zaprzestał wizyt w miejscu zameldowania. Jest rzeczą oczywistą, że w takich przypadkach osoby odbierające korespondencję natychmiast informują o tym adresata (w szczególności gdy jest synem), a zatem zdaniem sądu II instancji prawidłowe są ustalenia sądu rejonowego, że ta korespondencja została obwinionemu doręczona w sposób zastępczy i tego rodzaju ustalenia sądu I instancji pozostają pod ochroną art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpw.

Sąd okręgowy podziela stanowisko obwinionego zawarte w złożonej apelacji, że nie miał obowiązku wskazywać siebie jako sprawcy wykroczenia (z art. 97 kw). Natomiast

w sytuacji, gdy otrzymał wezwanie ze Straży Miejskiej o wskazanie osoby, której w dniu 19 lutego 2020 roku powierzył swój samochód, miał obowiązek wskazać taką osobę, jeżeli powierzył jej swój samochód. Problem w tej sprawie polega na tym, że apelujący twierdzi,

że nie pamięta czy komuś powierzył w dniu 19 lutego 2020 roku swój samochód

do użytkowania, ale takiej sytuacji nie wykluczył. Jednocześnie obwiniony podniósł, że skoro nie był pewien czy komuś z osób bliskich powierzył swój samochód w dniu zdarzenia, to nie chciał nikogo wskazywać, gdyż obawiał się odpowiedzialności karnej za przestępstwo fałszywego oskarżenia o wykroczenie (art.234 kk). Tego rodzaju stanowisko nie uwalnia obwinionego od odpowiedzialności za zarzucone mu wykroczenie. Sąd II instancji podziela stanowisko Sądu Okręgowego w Sieradzu , że „Prawo wykroczeń przyjmuje zasadę odmienną niż prawo karne w odniesieniu do przestępstw. W prawie karnym wyraźnie określono prymat odpowiedzialności za czyny umyślne, natomiast za czyny nieumyślne ta odpowiedzialność jest możliwa tylko w wypadkach wskazanych w ustawie i może dotyczyć jedynie występków. W prawie wykroczeń przyjęto zaś zasadę równości form winy – odwrotną co do istoty od tej obowiązującej w prawie karnym. Zgodnie z tą zasadą sprawca odpowiada zarówno

za wykroczenie umyślne, jak i nieumyślne, chyba że ustawa przewiduje odpowiedzialność tylko za wykroczenie umyślne. Takiego zastrzeżenia brak w odniesieniu do wykroczenia

z art. 96 § 3 kw co oznacza, że można je popełnić zarówno przez działanie, jak i zaniechanie działania, w sposób umyślny jak i nieumyślny” (wyrok SO w Sieradzu z dnia 09.10.2019 r.,

II Ka 196/19). Podnieść należy, że zdaniem sądu okręgowego orzekającego w przedmiotowej sprawie właściciel pojazdu (samochodu osobowego) powinien wiedzieć komu powierzył do użytkowania swój samochód. W realiach przedmiotowej sprawy bezsporne jest, iż krąg osób, którym mógł K. M. powierzyć swój samochód w dniu 19 lutego 2020 roku jest bardzo ograniczony, gdyż z wyjaśnień obwinionego (vide k-41v) wynika, że zazwyczaj nie używa swojego samochodu. Są zatem sytuacje, gdy powierza go wyjątkowo innym osobom bliskim (lub może to być tylko jedna osoba). Zdaniem sądu okręgowego obwiniony powinien wskazać Straży Miejskiej w P. komu w ogóle powierza swój samochód do prowadzenia i wówczas na oskarżycielu (Straży Miejskiej w P.) ciążyłby ciężar ustalenia, czy osoba (osoby), którą obwiniony wskazał miała powierzony do prowadzenia jego samochód marki C. w dniu 19 lutego 2020 roku i pozostawiła go na ulicy (...) w P.. Jednocześnie obwiniony udzielając takiej odpowiedzi nie mógłby być pociągnięty do odpowiedzialności karnej z art. 234 kk.

Reasumując wbrew zarzutom apelującego sąd I instancji nie dopuścił się obrzy przepisów wskazanych w apelacji i prawidłowo ustalił, że w realiach przedmiotowej sprawy obwiniony dopuścił się wykroczenia z art. 96 §3 kw w zw. z art. 78 ust 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym.

Wymierzona obwinionemu kara 200 złotych grzywny za przypisane wykroczenie przez sąd I instancji nie jest surowa, stąd nie było podstaw do jej weryfikacji poprzez orzeczenie jej w mniejszym wymiarze. Mając powyższe rozważania sąd okręgowy zgodnie z art. 437§1 kpk w zw. z art. 109 §2 kpw zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Sąd okręgowy zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30 złotych opłaty za II instancję zgodnie z art. 21 pkt. 2 w zw. z art. 3 ust 1 i art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz. U nr 49 z 1983 r.;, poz.223 z późn. zm.) oraz kwotę 50 złotych z tytułu zwrotu zryczałtowanych wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym zgodnie z § 4 Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia z dnia 22 grudnia 2017 roku (Dz. U z 2017 r., poz. 2467).
